

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ
ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2018 ГОДИНА**

Скопје, јуни 2019

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-3
Финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка	4
Извештај за финансиска состојба	5
Извештај за паричните текови	6
Извештај за промените на капиталот	7
Белешки кон финансиските извештаи	8-30

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
ДО
РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Јавното Претпријатие за државни патишта (Претпријатието), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2018 година, како и Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за парични текови и Извештајот за промени во капиталот за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Претпријатието е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија прифатени во Република Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Агенцијата за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Агенцијата.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје***Основи за мислење со резерва*

Како што е објаснето во Белешката 3.8. кон финансиските извештаи, Претпријатието во претходните години, извршило ревалоризација на своите недвижности, постројки и опрема, користејќи ги законски определените коефициенти за ревалоризацијата засновани на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи. Ваквата ревалоризација, според наше мислење, не е во согласност со МСС 16, според кој недвижностите, постројките и опремата треба да се водат според нивните набавни трошоци намалени за акумулираната амортизација или по проценета вредност, која е нивна објективна вредност на датумот на проценувањето. Претпријатието нема извршено проценка на вредноста на недвижностите, постројките и опремата од страна на професионални квалификувани проценители во согласност со барањата на МСС 16 и следствено на тоа, ние не бевме во можност да се стекнеме со разумно уверување во однос на нивното вреднување.

Како што е објаснето во Белешката 19 кон финансиските извештаи, Претпријатието со состојба на 31 декември 2018 година има капитализирано во инвестициите во тек – автопатишта износ од 807,645 илјади МКД по основ на негативни курсни разлики кои се појавуваат како резултат на плаќањата во УСД валута спрема еден од изведувачите на проектите. Ваквиот начин на евидентирање е извршен согласно Извештај и налог на Државниот завод за ревизија. Според наше мислење и согласно сметководствените стандарди прифатени во Р.Македонија (МСС 16, МСС 23 и МСС 21), не постои можност курсни разлики кои произлегуваат од подмирување на обврски во странска валута да се капитализираат во набавната вредност на средствата, туку истите треба да се признаат во тековната добивка или загуба. Според претходното, произлегува дека тековната добивка е преценета за износ од 807,645 илјади денари, како и набавната вредност на инвестициите во тек за истиот износ. Нашиот извештај за претходната година исто така беше квалификуван по овој основ за вкупен износ од 487,920 илјади денари.

Како што е објаснето во Белешката 19 кон финансиските извештаи, Претпријатието со состојба на 31 декември 2018 година има евидентирано инвестиции во тек во локални патишта во износ од 4,227,607 илјади МКД, кои се финансирани со заеми од МБОР и ЕБОР за Проектите за подобрување на постојните регионални и локални патишта. Локалните патишта кои се во надлежност на општините, по завршувањето на изградбата и извршениот технички прием треба да бидат предадени на користење на Општините, односно да се изврши финансиско примопредавање на овие локални патишта кои се водат во финансиската евиденција на Претпријатието. Поради ова, ние не бевме во можност да се стекнеме со разумно уверување во однос на презентирањето на инвестициите во тек.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за ефектите од прашањата наведени во параграфот „Основи за мислење со резерва“, доколку ги има и кои ги има, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на Јавното Претпријатие за државни патишта заклучно со 31 декември 2018 година, како и неговата финансиска успешност и парични текови за годината која што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

Обрнување на внимание

Како што е објаснето во Белешките 19 и 24 кон финансиските извештаи, Претпријатието со состојба на 31 декември 2018 година има инвестиции во тек – изградба на автопат Кичево – Охрид во износ од 17,701,901 илјади МКД која инвестиција не е довршена и за истата е поминат рокот на користење на финансиски средства од Експорт – Импорт Банка од Кина на почетокот на 2019 година. Со оглед дека до датумот на овој извештај нема склучено анекс за продолжување на рокот и износот на финансирање на овој проект, обрнуваме внимание на значајноста на ова прашање за финансиските извештаи на Претпријатието во наредниот период поради постоење на ризикот од деинвестирање на вложените средства претходно наведени.

Скопје, 27 Јуни 2019

Овластен ревизор

Гоце Христов

Управител и овластен ревизор

Антонио Белјанов

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА за годината која завршува на 31 декември

	<u>Белешка</u>	<u>2018</u> <u>(000) МКД</u>	<u>2017</u> <u>(000) МКД</u>
Приходи од надоместоци	8	7,030,648	6,415,543
Останати приходи	9	48,853	48,033
		7,079,501	6,463,576
Трошоци од основна дејност	10	(1,067,800)	(1,198,748)
Трошоци за амортизација		(1,680,553)	(1,590,146)
Трошоци за вработени	11	(259,362)	(210,332)
Останати трошоци	12	(433,673)	(337,378)
Резервации на трошоци		(27,530)	-
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА		3,610,583	3,126,972
Приходи од финансирање	13	574,290	2,533,721
Расходи од финансирање	14	(1,685,615)	(134,834)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		2,499,258	5,525,859
Данок од добивка	22	-	(346,979)
НЕТО ДОБИВКА		2,499,258	5,178,880
Останата сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА		2,499,258	5,178,880

Скопје, 12.03.2019 година

Директор
Зоран Китанов

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА на ден 31 декември

	Белешка	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
СРЕДСТВА			
Тековни средства			
Парични средства	15	3,036,905	2,575,703
Тековен дел на дадени позајмици	17	13,977	13,982
Побарувања за данок на добивка и останати побарувања		320,605	6,834
Однапред пресметани приходи и трошоци		31,233	23,315
Залихи	16	1,371	1,395
Вкупно тековни средства		3,404,091	2,621,229
Нетековни средства			
Дадени позајмици	17	62,894	76,852
Аванси за основни средства	18	3,317,213	4,246,450
Нематеријални средства	20	23,015	28,081
Недвижности, постројки и опрема	19	87,563,473	77,742,502
Вкупно нетековни средства		90,966,595	82,093,885
ВКУПНО СРЕДСТВА		94,370,686	84,715,114
ОБВРСКИ И КАПИТАЛ			
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	21	3,681,829	2,005,008
Тековен дел на долгорочни кредити	24	1,964,342	1,307,441
Останати обврски	22	361,022	453,004
Резервации	27	136,918	132,441
Вкупно тековни обврски		6,144,111	3,897,894
Нетековни обврски			
Државни грантови (одложени приходи)	23	792,481	799,824
Долгорочни кредити	24	35,003,070	30,085,630
Вкупно нетековни обврски		35,795,551	30,885,454
ВКУПНО ОБВРСКИ		41,939,662	34,783,348
Капитал			
Државен капитал	25	5,000	5,000
Ревалоризациона резерва		9,796,453	9,796,453
Акумулирана добивка (загуба)		42,629,571	40,130,313
Вкупно капитал		52,431,024	49,931,766
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ		94,370,686	84,715,114

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ за годината која завршува на 31 декември

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ		
Парични примања од надоместоци	7,022,730	6,452,123
Парични примања од останати оперативни активности	(287,500)	22,451
Исплати на добавувачи за трошоци за основна дејност	(1,043,869)	(1,210,104)
Исплати за плати и надомести на плати	(259,362)	(210,332)
Исплати за останати оперативни расходи	(433,322)	(337,425)
Платен данок од добивка	(167,186)	(377,428)
Примени камати	7,549	3,759
Нето парични текови од оперативни активности	4,839,040	4,343,044
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЧКИ АКТИВНОСТИ		
Дадени/наплатени заеми на други	13,963	12,151
Набавки на нематеријални средства	(4,048)	(24,311)
Набавки на недвижности, постројки и опрема	(9,824,433)	(9,402,542)
Дадени/оправдани аванси за основни средства, нето	929,237	1,299,102
Нето парични текови од вложувачки активности	(8,885,281)	(8,115,600)
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Платени камати на кредити	(22,772)	(34,759)
Примени (отплатени) долгорочни кредити, нето	4,530,215	4,315,293
Нето парични текови од финансиски активности	4,507,443	4,280,534
Нето зголемување (намалување) на паричните средства	461,202	507,978
Парични средства на почетокот на годината	2,575,703	2,067,725
Парични средства на крајот на годината	3,036,905	2,575,703

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ за годината која завршува на 31 декември

	Државен капитал	Ревалоризационна резерва	Реинвестирана добивка	Акумулирана добивка (загуба)	Вкупно капитал
	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 1 Јануари 2017	5,000	9,796,453	1,035,873	33,915,560	44,752,886
Усогласувања	-	-	-	-	-
Корегирана состојба на 1 Јануари 2017	5,000	9,796,453	1,035,873	33,915,560	44,752,886
Добивка (Загуба) за тековната година	-	-	-	5,178,880	5,178,880
Реинвестирана добивка од претходна година по Одлука на УО и Влада на РМ	-	-	2,067,617	(2,067,617)	-
Вратена реинвестирана добивка	-	-	(1,035,873)	1,035,873	-
Состојба на 31 Декември 2017	5,000	9,796,453	2,067,617	38,062,696	49,931,766
Состојба на 1 Јануари 2018	5,000	9,796,453	2,067,617	38,062,696	49,931,766
Усогласувања	-	-	-	-	-
Корегирана состојба на 1 Јануари 2018	5,000	9,796,453	2,067,617	38,062,696	49,931,766
Добивка (Загуба) за тековната година	-	-	-	2,499,258	2,499,258
Реинвестирана добивка од претходна година по Одлука на УО и Влада на РМ	-	-	5,178,880	(5,178,880)	-
Вратена реинвестирана добивка	-	-	(2,067,617)	2,067,617	-
Состојба на 31 Декември 2018	5,000	9,796,453	5,178,880	37,450,691	52,431,024

1. Дејност и основни податоци

Јавното претпријатие за државни патишта, поранешна Агенција за државни патишта (во понатамошниот текст “Претпријатието”) е основано во согласност со Законот за јавните претпријатија заради управување, одржување, заштита, развој и унапредување на мрежата на државните (магистрални и регионални) патишта на територијата на Република Македонија.

Поконкретно ЈП за државни патишта ги извршува следните работи:

- врши управување со државните патишта;
- врши развој, одржување, следење и контролирање на државните патишта;
- врши инвеститорски работи во врска со државните патишта;
- се задолжува кај домашни и странски финансиски институции заради финансирање;
- врши инвеститорски работи од областа на државните патишта;
- други работи утврдени со Законот.

Финансирање на активностите на Претпријатието се обезбедува преку надоместоци утврдени со Законот за патишта, и тоа:

- трансфери од Буџетот на РМ (дел од акциза од нафтени деривати);
- надоместоци за употреба на јавните патишта за моторни и приклучни возила (патна такса);
- надоместоци за употреба на јавен пат, негов дел или објект на патот (патарина);
- надоместоци од поставување на рекламни табли во заштитниот појас, приклучување на пристапен кон државен пат, поставување на инсталации на трупот на патот, изградба и користење на комерцијални објекти на кои е дозволен пристап на државен пат надвор од населено место, прекумерно користење на државен пат, вонреден превоз, штета сторена на патот и објектите на патот;
- заеми и кредити и
- останати надоместоци согласно Законот.

Вкупниот број на вработени во Претпријатието на 31 декември 2018 година изнесува 447 вработени (2017: 386 вработени).

Седиште на Претпријатието е на ул.Даме Груев бр.14 во Скопје.

2. Основа за составување на финансиските извештаи

2.1. Основ за составување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 4 заклучно со страница 30, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2018 и 2017 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност.

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Претпријатието применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои неможат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека Претпријатието ќе продолжи да работи во догледна иднина. Претпријатието нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики и проценки

3.1. Признавање на приходи

Приходите се признаваат доколку е веројатно дека идни економски користи ќе бидат прилив за Претпријатието и доколку овие користи може веродостојно да се измерат. Приходите на Претпријатието се економски користи кои настануваат во текот на разгледуваниот период, кои произлегуваат од редовните активности на Претпријатието.

Приходите на Претпријатието произлегуваат од надоместоците утврдени со Законот за патишта, наведени во белешката 1 погоре.

Приходите од камати се признаваат за временскиот период за кој истите се однесуваат.

3.2. Признавање на расходи

Расходите се признаваат во билансот на успех кога се јавува намалување на идните економски користи поврзано со намалување на дадено средство или зголемување на дадена обврска кое може веродостојно да се измери. Расходите се признаваат врз основа на нивната директна поврзаност помеѓу направените трошоци и заработувањето на конкретните приходи.

3.3. Трансакции во странска валута

Претпријатието ја води својата сметководствена евиденција и известува во денари (МКД). Трансакциите во странска валута се евидентираат по важечкиот курс на странската валута на денот на трансакцијата. Извршена е пресметка на сите побарувања и обврски во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност, по средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи или расходи од финансирање.

Најголем број од трансакциите на Претпријатието се во Евра (ЕУР) и УСД. Средниот курс на Еврото и УСД на 31 декември 2018 и 2017 година е како што следува:

	1 ЕУР	1 УСД
31 декември 2018	61.4950 МКД	53.6887 МКД
31 декември 2017	61.4907 МКД	51.2722 МКД

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.4. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номиналната вредност. За целите на овие финансиски извештаи, паричните средства се состојат од денарска и девизна жиро сметка, готовина во благајни и депозити по видување во банки орочени до 3 месеци.

3.5. Побарувања за дадени аванси

Побарувањата за дадени аванси се признаваат во висина на нивната номинална вредност, намалени за исправката за сомнителни и спорни побарувања за аванси и се состојат од дадени аванси на изведувачи заради тековно и инвестиционо одржување.

3.6. Залихи

Залихите на ситен инвентар се водат по пониската од набавната вредност и нето реализациона вредност. Набавната вредност ја сочинуваат сите направени трошоци за залихите да се доведат во нивната постојната состојба и локација. Нето реализационата вредност е проценета продажна цена во редовен тек на работење намалена за трошоците за нејзино довршување и проценети трошоци неопходни да се изврши продажбата.

3.7. Аванси за основни средства

Авансите за основни средства претставуваат средства дадени на добавувачи за набавка на основни средства и се искажуваат во висина на нивната номинална вредност, намалени за исправката за сомнителни и спорни аванси за основни средства.

3.8. Недвижности, постројки и опрема

1) Општа презентација

Почетно, набавките се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Заклучно со 2012 година, основните средства се ревалоризираа на крајот од секоја година (при изработка на годишната пресметка) со примена на единствениот коефициент на ревалоризацијата заснован на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи објавен од страна на Државниот Завод за Статистика на нивната набавна или ревалоризирана вредност и акумулирана амортизација на основните средства. Почнувајќи од 01.01.2013 година, ваква ревалоризација повеќе не се пресметува.

Ефектот на ревалоризацијата на основните средства се евидентираше како зголемување на ревалоризационата резерва, а амортизацијата се пресметуваше почнувајќи од следната година на ревалоризираната вредност на основните средства утврдена на крајот од претходната година.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.8. Основни средства (Продолжение)

2) Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува врз основа на право-пропорционална метода во текот на проценетиот век на употреба на основните средства. Амортизација на инвестициите во тек не се пресметува се додека средствата во изградба не се активираат.

Употребените годишни стапки за амортизација за 2018 година во однос на 2017 се следните:

Основни средства	Стапки за амортизација 2018	Стапки за амортизација 2017
Административни згради	1 %	1 %
Автопатишта	7 %	7 %
Останати патишта	3 %	3 %
Компјутери	20%	20%
Опрема и мебел	12%	12%
Моторни возила	15%	15%

3.9. Обврски кон добавувачите

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.10. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по краткорочни и долгорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансирање и останати расходи. Обврските по кредитите од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на билансот на состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходи, односно расходи од финансирање. Детален преглед на долгорочните кредити е прикажан во белешката 24 кон финансиските извештаи.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.11. Капитал

Вкупниот капитал на Претпријатието заклучно со 31 декември 2012 година се состои од државен капитал во вкупен износ од 38,926,796 илјади МКД.

Промените во капиталот заклучно со 31 декември 2012 година се состојат од ревалоризациони резерви кои се пресметуваа за недвижностите, постројките и опремата заклучно со 31 декември 2012 година, остварени добивки, ревалоризациони корекции како и други корекции на капиталот.

На 01.01.2013 година со преобразбата на „Агенцијата“ во „Јавно претпријатие за државни патишта“ се изврши корекција на капиталот, односно основната главнина со состојба на 31 декември 2016 година изнесува 5,000 илјади МКД и се состои од паричен влог.

Основач / сопственик е Владата на Република Македонија. Средствата се обезбедени од средствата кои се наоѓаа на сметката на Агенцијата за државни патишта во рамките на трезорската сметка и се дел од салдото на денот на отварањето на сметката на Јавното претпријатие.

3.12. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Претпријатието има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.13. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Претпријатието. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Претпријатието. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.14. Државни грантови (подршки)

Државни грантови се признаваат кога постои разумна сигурност дека грантовите ќе бидат примени во согласност со предложените услови. Кога грантовите се поврзани со средства, истите се признаваат како одложени приходи. Кога се примаат немонетарни грантови, средствата и грантот се евидентираат по нивната номинална вредност и потоа се ослободуваат во билансот на успех за време на корисниот век на употреба на средството на систематска и рационална основа.

3.15. Данок од добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото.

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Согласно даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува остварената добивка пред оданочување зголемена за трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци) и помалку искажани приходи со поврзани лица (2017: исто). Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2017: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времи разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

4. Финансиски ризици и управување со истите

Претпријатието влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Претпријатието е изложено и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на курсевите

Претпријатието влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од користење на кредити во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Претпријатието нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Претпријатието е изложено на можните флукуации на странските валути, чиј ефект е даден во табелата подолу.

4.2. Каматен ризик

Претпријатието се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Претпријатието има користено вакви кредити, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик, но тој зависи од движењата на финансиските пазари и Претпријатието нема начин истиот да го намали.

4.3. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Претпријатието нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски.

4.4. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Претпријатието подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2018 година, како и на данокот на додадена вредност, персонален данок на доход и придонеси на лични примања. Според ова, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не може да се определат со разумна сигурност.

5. Утврдување на објективна вредност

Претпријатието располага со финансиски средства и обврски, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност, со исклучок на обврските за кредити, но истите се добиени со променливи каматни стапки поради што повторно може да се смета дека објективната вредност е приближна на нивната сметководствена вредност.

6. Финансиски инструменти

6.1. Ризик на финансирање

Претпријатието врши финансирање на своето работење по пат на користење на долгорочни кредити со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Претпријатието континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година е следната:

Во (000) МКД	2018	2017
Обврски по кредити и заеми	36,967,412	31,393,071
Пари и парични еквиваленти	(3,036,905)	(2,575,703)
Нето обврски (пари)	33,930,507	28,817,368
Вкупен капитал	52,431,024	49,931,766
% на задолженост	65%	58%

6.2. Ризик од девизни валути

Претпријатието влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од користење на кредити во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани до денари на 31 декември 2018 и 2017 година по валути е следната:

Во (000) МКД	Средства		Обврски	
	2018	2017	2018	2017
ЕУР	2,048,745	1,464,053	11,702,660	10,450,927
УСД	610	501	25,264,752	20,942,144
Други	1,969	1,474	-	-
	2,051,324	1,466,028	36,967,412	31,393,071

Претпријатието претежно е изложено на ЕУР и УСД. Изложеноста спрема ЕУР и УСД кај обврските ги вклучува обврските по кредити од банки и други лица кои имаат девизна клаузула и чија отплата во денари зависи од движењата на курсот на денарот во однос на Еврото и УСД.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.2. Ризик од девизни валути (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

Во (000) МКД	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2018	2017	2018	2017
ЕУР	(965,392)	(898,687)	965,392	898,687
УСД	(2,526,414)	(2,094,164)	2,526,414	2,094,164
други	197	147	(197)	(147)
Нето Ефект	(3,491,609)	(2,992,704)	3,491,609	2,992,704

6.3. Ризик од промени на каматите

Претпријатието се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други субјекти или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

Во (000) МКД	31 декември	
	2018	2017
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Парични средства	1,934	1,870
- Останати побарувања	7,359	6,834
	9,293	8,704
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Дадени заеми	76,871	90,834
- Парични средства на сметки	3,034,971	2,573,833
	3,111,842	2,664,667
	3,121,135	2,673,371
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски кон добавувачи	3,681,829	2,005,008
- Останати обврски	297,570	245,904
	3,979,399	2,250,912
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Кредити	11,702,660	10,450,927
	11,702,660	10,450,927
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Кредити	25,264,752	20,942,144
	25,264,752	20,942,144
	40,946,811	33,643,983

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување на каматните стапки на користените кредити и дадени заеми за 1% поени. Анализата е направена на салдата на обврски за кредити и дадени депозити на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

Во (000) МКД	Зголемувања за 1% поени		Намалувања за 1% поени	
	2018	2017	2018	2017
Земени кредити	(117,027)	(104,509)	117,027	104,509
Дадени заеми	769	908	(769)	(908)
Нето Ефект	(116,258)	(103,601)	116,258	103,601

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Претпријатието со состојба на 31 декември 2018 година според нивната доспеаност:

Во (000) МКД	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	3,036,905	-	-	-	3,036,905
Дадени заеми	-	-	13,977	62,894	76,871
Останати побар.	7,359	-	-	-	7,359
	3,044,264	-	13,977	62,894	3,121,135
Добавувачи	3,681,829	-	-	-	3,681,829
Кредити	-	221,346	1,742,996	35,003,070	36,967,412
Останати обврски	297,570	-	-	-	297,570
	3,979,399	221,346	1,742,996	35,003,070	40,946,811

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.4. Ризик од ликвидност (Продолжение)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Претпријатието со состојба на 31 декември 2017 година според нивната доспеаност:

Во (000) МКД	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	2,575,703	-	-	-	2,575,703
Дадени заеми	-	-	13,982	76,852	90,834
Останати побар.	6,834	-	-	-	6,834
	2,582,537	-	13,982	76,852	2,673,371
Добавувачи	2,005,008	-	-	-	2,005,008
Кредити	-	251,958	1,055,483	30,085,630	31,393,071
Останати обврски	245,904	-	-	-	245,904
	2,250,912	251,958	1,055,483	30,085,630	33,643,983

7. Известување по сегменти

Претпријатието не врши известување според сегментно работење со оглед дека нема обврска за истото, ниту пак е поделено во посебни деловни и географски сегменти.

8. ПРИХОДИ ОД НАДОМЕСТОЦИ

Остварените приходи од надоместоци според видови, се како што следува:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Приходи од цената на течни горива - акциза	2,979,886	2,542,061
Приходи од надоместоци за употреба на автопати	2,494,201	2,381,825
Приходи од регистрација на моторни возила	1,556,561	1,491,657
Вкупно приходи од надоместоци	7,030,648	6,415,543

9. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

Остварените останати оперативни приходи според нивните видови, се како што следува:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Приходи од надомест по други основи	23,322	20,844
Приходи од амортизација на одложени приходи од грантови (белешка 19)	22,582	22,582
Приходи од ослободување на резервации	-	-
Останати приходи	2,949	4,607
Вкупно останати оперативни приходи	48,853	48,033

10. ТРОШОЦИ ЗА ОСНОВНА ДЕЈНОСТ

Остварените трошоци за основна дејност според нивните видови, се како што следува:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Реконструкции и одржување на патишта	767,799	897,244
Трансфери на надомести до општини	300,001	301,504
Вкупно трошоци за основна дејност	1,067,800	1,198,748

11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

Трошоците за вработени според нивните видови, се како што следува:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Бруто плати и надомести на плати	235,892	200,255
Трошоци за отпремнини, награди и сл.	9,224	1,921
Трошоци за службени патувања	307	349
Трошоци за превоз и друго	13,939	7,807
Вкупно административни трошоци	259,362	210,332

12. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

Остварените останати оперативни расходи според нивните видови, се како што следува:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Трошоци за надзор и обезбедување на наплатни станици	173,712	137,001
Трошоци за банкарски услуги	31,495	29,271
Расходи за комунални услуги	65,446	44,385
Трошоци за провизии на здруженија за регистрација	68,280	64,498
Останати услуги	14,760	7,191
Трошоци за поправки и одржување	41,198	28,143
Потрошени материјали	11,991	12,110
Трошоци за осигурување	974	1,245
Репрезентација	923	1,260
Трошоци по основ на судски спорови	-	-
Останати оперативни расходи	24,894	12,274
Вкупно останати оперативни расходи	433,673	337,378

13. ПРИХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Остварените приходи од финансирање, се како што следува:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Приходи од камати	7,549	3,759
Позитивни курсни разлики	566,741	2,529,962
Вкупно приходи од финансирање	574,290	2,533,721

14. РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Остварените расходи од финансирање, се како што следува:

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Расходи за камати од кредити	61,484	81,765
Расходи за казнени камати	12,560	1,577
Негативни курсни разлики	1,611,571	51,492
Вкупно расходи од финансирање	1,685,615	134,834

Анализата на расходите за камати по кредитори е како што следува:

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
МБОР - Светска банка	661	868
ЕБОР - локални и регионални патишта	4,014	5,644
ЕИБ I	1,257	10,747
ЕИБ II	55,384	64,506
ЕБОР - обиколница	168	-
Вкупно расходи за камати	61,484	81,765

15. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Паричните средства на ден 31 декември се состојат од следното:

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Денарски сметки кај банки	1,060,631	1,198,722
Готовина во благајна	1,821	1,787
Девизни сметки кај банки	915,958	647,835
Девизни акредитиви	-	-
Девизна благајна	113	83
Девизни депозити во Шпаркасе банка Македонија	1,058,382	727,276
Вкупно парични средства	3,036,905	2,575,703

Девизните депозити во Шпаркасе банка Македонија АД Скопје на ден 31 декември 2018 се состојат од неискористени парични средства од повлечени средства од кредитори и тоа:

Депозит од кредити од Светска Банка	301,500	200,720
Депозит од кредити од ЕБОР	756,882	526,556
Вкупно депозити	1,058,382	727,276

16. ЗАЛИХИ

Залихите на ден 31 декември се состојат од следното:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Залихи на материјали	1,371	1,395
Вкупно залихи	1,371	1,395

17. ДАДЕНИ ПОЗАЈМИЦИ

Дадените позајмици на ден 31 декември се состојат од следното:

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
<i>Даден заем на:</i>		
ЈП Македонски Железници инфраструктура	28,440	33,605
Царинска Управа на РМ	48,431	57,229
	76,871	90,834
Тековен дел на дадени позајмици	(13,977)	(13,982)
Вкупно дадени заеми	62,894	76,852

Дадените заеми во износ од 62,894 илјади МКД (2017: 76,852 илјади МКД) се состојат од повлечени средства од страна на Претпријатието од кредитот од МБОР 4859 МК и дадени истовремено на ЈП Македонски Железници Инфраструктура и Царинска Управа на РМ за нивни потреби согласно договорот за кредит.

18. ДАДЕНИ АВАНСИ ЗА ОСНОВНИ СРЕДСТВА

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
<i>Дадени аванси на:</i>		
Синохидро Подружница Скопје	1,912,791	3,549,697
Конструкционес Рубау Шпанија	276,735	293,589
ГД Гранит АД Скопје	487,439	261,986
Аселсан Турција	56,344	86,957
Страбак АГ подружница Скопје	274,595	-
Тирена Скави Италија	259,210	-
Алпине Подружница Скопје	30,181	30,181
Егис Интернационал	-	2,035
Елком И ТДС системи	2,596	3,435
Електрософт Скопје	9,047	9,047
Аитоникс	-	7,565
ДГ Бетон АД Скопје	8,275	1,958
Вкупно аванси за основни средства	3,317,213	4,246,450

19. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Промените во текот на 2018 година се како што следува:

	Градежни објекти (000) МКД	Патишта (000) МКД	Опрема (000) МКД	Инвестиции во тек (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна ревалоризирана вредност					
Состојба на 1 јануари	18,654	99,826,610	207,344	33,634,803	133,687,411
Нови набавки	-	1,687,090	1,070	9,804,576	11,492,736
Пренос од инвестиции	-	28,370	33,671	(62,041)	-
Расход	-	-	-	-	-
Капитализирани					
курсни разлики	-	-	-	-	-
Бесплатно добиени	-	-	-	-	-
Отпис и останати намалув.	-	-	(3,937)	-	(3,937)
Состојба на 31 декември	18,654	101,542,070	238,148	43,377,338	145,176,210
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари	8,754	55,757,106	179,049	-	55,944,909
Амортизација	185	1,662,136	9,117	-	1,671,438
Расход	-	-	-	-	-
Отпис и останати намалув.	-	-	(3,610)	-	(3,610)
Состојба на 31 декември	8,939	57,419,242	184,556	-	57,612,737
Сегашна вредност на:					
31 декември 2018	9,715	44,122,828	53,592	43,377,338	87,563,473
31 декември 2017	9,900	44,069,504	28,295	33,634,803	77,742,502

Инвестициите во тек со состојба на 31 декември 2018 година во вкупен износ од 43,377,338 илјади МКД (2017 година: 33,634,803 илјади МКД) се состојат од инвестиции во изградба на магистрални, регионални и локални патишта.

Во текот на 2007 година извршено е сметководствено активирање на вложувања во градби, реконструкции и надградби на повеќе патни правци во вкупен износ од 682,141 илјади МКД, а кои произлегуваат од реализирани проекти на магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години.

20. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Промени во текот на 2018 година:

	<u>Лиценци (000) МКД</u>	<u>Софтвер (000) МКД</u>	<u>Вкупно (000) МКД</u>
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари	1,634	36,462	38,096
Набавки	-	4,048	4,048
Состојба на 31 декември	<u>1,634</u>	<u>40,510</u>	<u>42,144</u>
Акумулирана амортизација			
Состојба на 1 јануари	1,634	8,381	10,015
Амортизација	-	9,114	9,114
Состојба на 31 декември	<u>1,634</u>	<u>17,495</u>	<u>19,129</u>
Сегашна вредност на:			
31.12.2018 година	<u>-</u>	<u>23,015</u>	<u>23,015</u>
31.12.2017 година	<u>-</u>	<u>28,081</u>	<u>28,081</u>

21. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИТЕ

Обврските кон добавувачи на ден 31 декември се состојат од следното:

	<u>2018 (000) МКД</u>	<u>2017 (000) МКД</u>
Добавувачи во земјата за основни средства и трошоци	1,875,743	683,373
Обврски спрема добавувачите во земјата за задржани депозити од градежни ситуации за изградба на патишта	1,806,086	1,321,635
Вкупно обврски кон добавувачите	<u>3,681,829</u>	<u>2,005,008</u>

Обврските спрема добавувачи во земјата во износ од 1,875,743 илјади МКД во најголем дел вклучуваат обврски по основ на неплатени ситуации од изведувачот Синохидро Подружница Скопје во износ од 1,565,889 илјади МКД. Овие обврски се подмируваат со задолжување кај Експорт Импорт Банка, Кина (90%), додека останатиот дел (10%) се финансира од средства на ЈПДП.

Обврските спрема добавувачи во земјата за задржани депозити од градежни ситуации за изградба на патишта во износ од 1,806,086 илјади МКД (2017: 1,321,635 илјади МКД) претставуваат задршки спрема изведувачите, како гаранција за добро извршена работа од страна на истите и кои се ослободуваат по завршување на проектот и издавање на соодветна потврда за прифаќање.

22. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

Останатите тековни обврски на ден 31 декември се состојат од следното:

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Обврски за данок на добивка	-	167,186
Обврски за пресметани камати од кредити	287,323	236,051
Обврски од регистрација (рефундација)	6,583	6,140
Обврски за концесии	-	-
Обврски за ДДВ	63,452	39,914
Обврски за нето плати и надоместоци од плати	-	-
Останати обврски	3,664	3,713
Вкупно останати тековни обврски	361,022	453,004

Обврската за данок од добивка во износ од 0 илјади МКД (2017: 167,186 илјади МКД) произлегува од пресметан данок од 10% на износот на остварената добивка пред оданочување зголемена за непризнаените расходи и намалена за износ на реинвестирана добивка согласно даночната регулатива во 2018 година (2017: 10% на остварената добивка пред оданочување зголемена за непризнаените расходи и намалена за износ на реинвестирана добивка).

23. ДРЖАВНИ ГРАНТОВИ (ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ)

Државните грантови добиени за средства на ден 31 декември се состојат од следното:

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 1 јануари	799,824	795,218
Примени во текот на годината	15,239	27,188
Ослободено преку биланс на успех	(22,582)	(22,582)
Состојба на 31 декември	792,481	799,824

Државните грантови произлегуваат од реализирани проекти на магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години, а кои патишта му припаѓаат на Претпријатието во износ од 671,818 илјади МКД.

Овие одложени приходи се амортизираат како приходи за времетраење на векот на користење на овие средства почнувајќи од денот кога истите ќе бидат целосно стекнати и пуштени во употреба, односно од 01.01.2008 година. Годишниот износ на амортизација на овие одложени приходи изнесува 22,582 илјади МКД.

Грантот од Европска Инвестициона Банка е наменски грант за техничка помош во имплементација на проектот за изградба на Коридор 10 (Демир капија - Смоквица). Овие средства се наменети за консултантски услуги од SAFEGE (Consulting Engineers Belgium) за имплементација на проектот за изградба на Коридор 10 (Демир капија - Смоквица) во износ од 165,826 илјади МКД. Овие одложени приходи ќе почнат да се амортизираат со ставање во употреба на патниот правец за кои истите се наменети.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

24. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

а) Анализа по видови

Банка или кредитор	Валута	Состојба на	Среден курс	каматна	период и начин на отплата	Состојба на	Состојба на
		31.12.2018	на НБРСМ	стапка		кредитите	кредитите
		во валута	31.12.18	%		(000) МКД	(000) МКД
ЕИБ I	ЕУР	-	61.4950	2.5% год.	30 полугодишни рати 15/10/2003 - 15/04/2018	-	144,064
ЕИБ II	ЕУР	19,274,922	61.4950	3.62% год.	36 полугодишни рати 15/11/2006 - 15/05/2024	1,185,311	1,400,725
ЕБОР (ЕБРД)	ЕУР	-	61.4950	Либор +1	21 полугодишна рата 20/09/2007 - 20/03/2018	-	111,801
МБОР (ИБРД) 4859 МК	ЕУР	6,712,644	61.4950	Либор	24 полугодишни рати 15/12/2012 - 15/06/2024	412,794	487,813
МБОР (ИБРД) 7532 МК	ЕУР	45,486,493	61.4950	Либор	30 полугодишни рати 15/09/2013 - 15/03/2028	2,797,192	3,090,973
ЕБОР (ЕБРД)	ЕУР	24,470,640	61.4950	Либор +1	22 полугодишна рата 05/12/2012 - 05/06/2023	1,504,822	1,839,098
Експорт-Импорт Банка Кина (Миладиновци - Штип)	УСД	182,911,924	53.6887	2% год.	60 месеци грејс период и 180 месеци период на отплата	9,820,303	8,072,584
Експорт-Импорт Банка Кина (Кичево - Охрид)	УСД	287,666,643	53.6887	2% год.	60 месеци грејс период и 180 месеци период на отплата	15,444,448	12,869,560
МБОР (ИБРД) 8420 МК	ЕУР	34,921,630	61.4950	Либор	32 полугодишни рати 15/10/2020 - 15/10/2036	2,147,506	1,843,413
ЕБОР 41981 - проект коридор X	ЕУР	6,649,621	61.4950	Либор +1	22 полугодишни рати 20.10.2015-20.04.2026	408,918	293,540
ЕБОР 47955- Програма за национални патишта	ЕУР	28,667,000	61.4950	Либор +1	48 месеци грејс период и 132 месеци период на отплата 20.02.2019 - 20.08.2029	1,762,877	1,226,739
МБОР (ИБРД) 8525 МК	ЕУР	13,479,689	61.4950	Либор	35 месеци грејс период од 31.12.2020 и 40 полугодишни рати	828,933	12,759
ЕБОР (ЕБРД) 47829	ЕУР	10,640,000	61.4950	Либор +1	15.11.2023-15.05.2043 23 полугодишни рати 20/03/2020 - 20/03/2031	654,307	-
Вкупно странски кредити						36,967,412	31,393,071
Минус: Тековна доспеаност на долгорочни странски кредити (обврски кои доспеваат за плаќање во рок од една година)						(1,964,342)	(1,307,441)
Вкупно нето странски кредити						35,003,070	30,085,630
Вкупно долгорочни кредити						35,003,070	30,085,630

24. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

б) Промени во текот на годината	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 01.01.	31,393,071	29,550,197
Нови задолжувања	5,851,109	5,775,657
Отплата на главници на странски кредити	(1,320,894)	(1,460,363)
Курсни разлики (нето)	1,044,126	(2,472,419)
Вратен неискористен дел на кредитот	-	-
Состојба на 31.12.	36,967,412	31,393,072

в) Доспеаноста на долгорочните кредити по години е како што следува:

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Во рок од една година	1,964,342	1,307,441
Во период од 1 до 3 години	3,991,847	3,553,513
Над 3 години	31,011,223	26,532,117
Вкупно	36,967,412	31,393,071

25. КАПИТАЛ

Вкупниот капитал на Јавното претпријатие со состојба на 31 декември 2018 година во износ од 5,000 илјади МКД се состои од паричен влог. Основач/сопственик е Владата на Република Македонија. Средствата се обезбедени од средствата кои се наоѓале на сметката на Агенцијата за државни патишта во рамките на трезорската сметка и се дел од салдото на денот на отварањето на сметката на Јавното претпријатие. Овој капитал е регистриран во Централниот регистар на РМ.

26. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ

Согласно склучените договори за кредит со ЕБОР и МБОР, Претпријатието има превземено обврска, во текот на реализацијата на Проектите, финансирани од ЕБОР и МБОР, да одржува адекватни финансиски коефициенти, како што следи:

а) сооднос за сервисирање на долг - не понизок од 1

Сооднос за сервисирање на долг согласно договорот за кредит е дефиниран како сооднос на (а) нето паричен тек од оперативни активности за 12 месеци од претходниот датум на пресметка плус сите камати пресметани за време на тој период, минус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства освен делот кој е финансиран од гарантот со (б) отплата на главница на кредити и сите пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.

26. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

	2018	2017
Нето паричен тек од оперативни активности	4,839,040	4,343,044
Плус сите камати пресметани за време на тој период	61,484	81,765
Минус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства	(8,899,244)	(8,127,751)
Плус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства освен делот кој е финансиран од гарантот	5,851,109	5,775,657
	1,852,389	2,072,715
Отплата на главница на кредити	1,320,894	1,460,363
Пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.	61,484	81,765
	1,382,378	1,542,128
Сооднос за сервисирање на долг	1.3	1.3

б) планирани нето приходи / планирани отплати на долгови - не понизок од 1.2

Планирани нето приходи / планирани отплати на долгови е дефиниран како сооднос на (а) нето приходи кои претставуваат разлика на приходи од сите извори плус останати приходи и сите расходи намалени за амортизацијата, непарични расходи и расходи за камата со (б) отплата на главница на кредити и сите пресметани камати.

	2018	2017
Приходи од сите извори	7,030,648	6,415,543
Плус останати приходи	48,853	48,033
Минус сите расходи намалени за амортизацијата, непарични расходи и расходи за камата	(1,760,835)	(1,746,458)
	5,318,666	4,717,118
Отплата на главница на кредити	1,320,894	1,460,363
Пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.	61,484	81,765
	1,382,378	1,542,128
Планирани нето приходи / планирани отплати на долгови	3.8	3.1

в) тековен коефициент - не понизиок од 1

Тековен коефициент е дефиниран како сооднос на (а) тековни средства вклучувајќи ги и планираните нето приходи за наредната година и (б) тековните обврски.

	2018	2017
Тековни средства	3,404,091	2,621,229
Планираните нето приходи за наредната година	5,055,500	4,860,000
	8,459,591	7,481,229
Тековни обврски	6,144,111	3,897,894
Тековен коефициент	1.4	1.9

27. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И РЕЗЕРВИРАЊА

Потенцијални и неизвесни обврски се евидентираат и прикажуваат во финансиските извештаи доколку постои веројатност за идни одливи на средства кои вклучуваат економски користи и доколку постои можност за разумна проценка на износот. Резервирања се обврски со неизвесно време на настанување или износ. Резервирањата се признаваат како обврски, додека неизвесните обврски само се обелоденуваат.

а) Судски спорови против Претпријатието (неизвесни обврски)

Претпријатието е вклучено во редовни судски спорови (тужби) поднесени од страна на разни субјекти. Најзначајни судски спорови против Претпријатието се следните:

Основ на судски спор:	2018 (000) МКД
Спорови за долгови	66,740
Спорови за надомест за експропријација	39,997
Спорови за надомест за штета	84,015
Спорови по други основи	1,622
Вкупно	192,374

Погоренаведените износи се без вклучена казнена камата.

б) резервирања

Во текот на 2018 година Претпријатието извршило резервирања за судски спорови преку билансот на состојба во износ 17,035 илјади МКД, како и износ од 27,530 илјади МКД преку билансот на успех, исплатен е износ од 7,090 илјади МКД и ослободувања во износ од 32,997 илјади МКД преку билансот на состојба или салдо од 136,918 илјади МКД. Во текот на 2017 година од резервирањата за судски спорови исплатен е износ од 7,278 илјади МКД, и салдото на резервирањата на крајот на годината изнесува 132,441 илјади МКД.

28. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По датумот на известување не се случиле значајни настани и трансакции кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.